

Szerzői jogi kérdések

A *Linux Journal* jogi szakértője most a szerzői jogok útvesztőjében vállal rövid túravezetést.

Szeretném elkészíteni egy kereskedelmi program nyílt forráskódú változatát. Megtehetem-e úgy, hogy ne pereljen be a program tulajdonosa?

Andre Durand, a Jabber.Com alapítója

Kizárólag a példa kedvéért azt fogom feltételezni, hogy egy olyan programnak szeretné elkészíteni a nyílt forráskódú változatát, mint amilyen a Windows. A legtöbb kereskedelmi program tulajdonosa (mint például a Windowsé) sajnos nem engedi meg, hogy a programkódot visszafejtsük vagy lemásoljuk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a saját tehetségünkre építve ne hozhatnánk létre egy kereskedelmi program akár javított és továbbfejlesztett változatát.

A kérdésre a rövid válasz: igen – mindaddig, amíg saját változat készül a programból, és nem sérti meg a kereskedelmi program szerzői jogait és szabadalmait.

A bíróságok egységesen úgy vélik, hogy a szerzői jog megsértését a szerzői joggal védett mű szándékos, illetve nem tudatos lemásolása meríti ki. Ezzel ellentétben, ha valaki a már meglévő védett anyagok felhasználása nélkül a saját munkájával állít elő valami hasonlót, nem történik jogsértés.

Ahogy *Learned Hand* bíró fogalmazott: ahhoz, hogy egy szerzői jogi per sikeres legyen, „többet kell felmutatni, mint a feltételezett másolat és a kérdéses rész közti pusztán hasonlóságot vagy akár azonosságot” (Fred Fisher Inc. kontra Dillingham D.C.N.Y. 1924 298 F.145, 147). Így folytatja:

„Két vagy több ember írhat ugyanarról a témáról, kezelheti azt hasonlóképpen, illetve használhatja ugyanazokat az anyagokat hasonló módon és ugyanazon célra. Műveik tartalmazhatják ugyanazokat a gondolatokat, érzéseket, elképzeléseket; akár azonosak is lehetnek. Az ilyen hasonlóság vagy egyezés csak annyiban lényeges, hogy megmutathatja, történt-e törvénytelen másolás.”

A másolás tényét bizonyítékkal kell alátámasztani. A törvény megköveteli annak bizonyítását, hogy kifejezetten másolás történt, és amennyiben a bizonyítékok nem meggyőzőek, annak bizonyítását, hogy az eredeti hozzáférhető volt és „lényegbevágó hasonlóság” áll fenn. A bizonyítékokat többféleképpen lehet értelmezni, ami kockázatot rejt magában, ezért aki arra adja a fejét,

hogy saját, független változatot készítse, egy kereskedelmi program alapján, az jobban teszi, ha pontos feljegyzést készít mindenről, amit tesz.

Amikor az újra megvalósítandó programot megvizsgáljuk, korlátozzuk magunkat a program feladatának és eljárásainak külső megfigyelésére. Emlékezzünk rá, hogy amennyiben a programunk túlságosan is hasonlít a kereskedelmi programhoz, a bíróság nem feltétlenül hiszi el, hogy nem láttuk és nem másoltuk le a szerzői jogvédelem alatt álló kódot. Minél kevesebbet látunk, annál valószínűtlenebb, hogy „lényegbevágóan hasonló” legyen a kódunk.

Ne másoljuk le a kereskedelmi program felhasználói leírását még akkor sem, ha az új program szándékaink szerint azonos módon fog működni. A leírás ilyesfajta másolása jogsértő, akkor is, ha maga a program nem sért szerzői jogokat. Ha a forráskódot vagy a kereskedelmi program megvalósításának egyéb részleteit korábban megismerhettük, szükség lehet rá, hogy kizárjuk magunkat a nyílt forráskódú változat fejlesztéséből. Ennek egyik megvalósítási módja a nagy cégeknél a programmal szembeni követelmények rögzítése, és egy olyan fejlesztőkből álló csoportnak történő átadása, akik sohasem látták az eredeti kódot. Védekezéséppen érdemes ezt az eljárást kimerítően leírni.

Egy utolsó figyelmeztetés: az eredeti kereskedelmi program szerzői jogai nem terjednek ki a „gondolatokra”, amelyeket a program megvalósít, csakis ezek „kifejezésére.” Jogunk van a program gondolatainak újbóli megvalósítására anélkül, hogy a szerzői jogok megsértésétől tartanunk kellene. Ugyanakkor a gondolatokat szabadalmak védhetik. A szabadalommal védett megoldás pusztán megalkotása, használata vagy árusítása kimerítheti a szabadalmi jog megsértését. Egy szabadalmat megsérthetünk anélkül, hogy lemásolnánk, még akkor is, ha független módon és jóhiszeműen jutunk el pontosan ugyanahhoz a gondolathoz; ha tehát a kereskedelmi program bizonyos részeit szabadalom védi, akkor meg kell találni annak a módját, hogy ezeket a részeket a szabadalmazott eljárás bármilyen felhasználása nélkül valósítsuk meg.

Lawrence Rosen

(www.rosenlav.com) magángyakorlatot folytató jogász a kaliforniai Redwood Cityben. A Nyílt Forrás Kezdeményezés (Open Source Initiative) ügyvezető igazgatója és jogtanácsosa (www.opensource.org).

A bíróságok egységesen úgy vélik, hogy a szerzői jog megsértését a szerzői joggal védett mű szándékos, illetve nem tudatos lemásolása meríti ki.

Ne másoljuk le a kereskedelmi program felhasználói leírását még akkor sem, ha az új program szándékunk szerint azonos módon fog működni.

Az eredeti kereskedelmi program szerzői jogai nem terjednek ki a „gondolatokra”, amelyeket a program megvalósít, csakis ezek „kifejezésére.”